

BİR GÜN

HALKIN GAZETESİ

26 NİSAN 2006

ÇARŞAMBA

YIL 3

SAYI 743

50 YKR

SAVCININ GÖRÜŞÜ

TÜPRAŞ'ta ibre patrondan yana

» **TÜPRAŞ**'ın yüzde 51'lik hissesinin Koç-Shell Ortak Girişim Grubu'na blok satışına ilişkin gözlerin çevrildiği Danıştay'daki davanın duruşmasında savcı, satışta hukuka aykırılık olmadığını savundu. Petrol-İş Avukatı Gökhan Candoğan, İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun yürütmeyi durdurma gerekçesinde yer alan yatırım ve üretim taahhüdünün bulunmayışının idarenin keyfi uygulaması olduğunu kaydetti. Esasa ilişkin karar 15 gün içinde verilecek. »7'DE

YÜZDE 22'Sİ İŞSİZ

İşsizlik en çok gençleri vuruyor

» **TÜİK**'in her seferinde tartışmalara yol açan yeni İşgücü Araştırması'nda gençlerin de işsiz olduğu ortaya çıktı. 2005 Ocak'ta 11.5 olan işsizlik oranı 2006 Ocak'ta 11.8'e yükseldi. İşsizlik kentlerde yüzde 13.8'den yüzde 13.7'ye inerken, kırsalda yüzde 8.2'den yüzde 8.9'a yükseldi. Gençlerin işsizlik oranı yüzde 21.54'ten yüzde 21.9'a çıktı. Buna göre kentlerde çalışmak isteyen her 100 gençten 22.8'i, kırsalda ise 20.2'si işsiz. »7'DE

EZİLENLERİN ŞENLİĞİ

Sosyal Forum'un son durağı Atina

» **IV.** Avrupa Sosyal Forumu (ASF) Mayıs'ta Atina'da yapılacak. 4-7 Mayıs'ta gerçekleşecek Atina küresel politik mücadelenin dengelerini belirleyecek tüm bu tartışmaların ele alınacağı, tartışılacağı ve yeni kararların, yeni mücadele kararlılıklarının ilan edileceği, neo liberalizme ve savaşa karşı ezilenlerin meydan okumasına tanık olacağımız yeni bir şenlik olacak. »YILDIZ ÖNEN'İN YAZISI 10'DA

'Egemenlik kimde' tartışması

TBMM Başkanı'nın başlattığı "egemenlik kimde" tartışmasına Başbakan da katıldı. Erdoğan, AKP grubunda sert mesajlar verdi

» Hukuka ve demokrasiye gölge düşürmeye yeltenenler, egemenliğin kayıtsız şartsız milletten olduğu gerçeğini içine sindiremeyenlerdir.

» Huzur ikliminden huzursuz olanlar, ülkenin muasır medeniyeti yakalayacak dinamizminden korkanlardır.

» Bugün üstü örtülmeye çalışılan kimi gerçekler Türkiye'nin gelecek 10, 20 ve 30 yılında millet tarafından hep bir ağızdan söylenecek.

» O Türkiye'de devlet millet için var olacak, milletin hizmetinde olacak, egemenlik kayıtsız şartsız milletin olacak. Duvar da değil, millette olacaktır.

» Hiç kimse konjonktürel gerekçelere dayanarak, aslında birbirinin tamamlayıcısı olan Anayasal ilkeleri, ötekilerin üstünde ve önemli saymayacak.

» Anayasa'daki şekliyle demokrasi, laik, sosyal hukuk devleti olmanın ruhu da gayet iyi anlaşılmış olacaktır. »5'TE

MECLİS BAŞKANI ARINÇ:

Katı laiklik anlayışı sosyal hayatı cezaevine çeviriyor

Meclis Başkanı Bülent Arınç, Anayasa Mahkemesi'nin kuruluş yıldönümü töreninde "Katı laiklik uygulamasıyla sosyal hayatı, bir cezaevine çevirecek anlayışlar ne kadar zararlıysa laikliği bir barış ve özgürlük, din ve vicdan hürriyeti olarak tanımak ve insanların inançlarına müdahaleetmemek de o kadar toplumsal barışa hizmet edecektir" dedi. »5'TE

Çernobil'e 'kültüraktif' refleks

Bugün Ukrayna'nın Kiev kenti yakınlarındaki Çernobil'de meydana gelen ve etkileri süren nükleer kazanın üzerinden 20 yıl geçti. Açığa çıkan radyasyon, Dünya Sağlık Örgütü'ne göre Hiroşima ve Naqazaki'ye atılan atom bombaların 200 katıydı. »12'DE

Çernobil felaketinin yansımaları, Altı Aylık'ta açılan 'Bize Bir Şey Olmaz' ve İDO Karaköy İskelesi'nde Greenpeace işbirliğiyle düzenlenen Robert Knoth sergisiyle gündeme getiriliyor. Çernobil, STALKER adıyla çoktan bilgisayar oyunu oldu. »13'TE

'GURUR DUYUYORUM'

Fatih Tekke en iyi ikinci golcü

» **'DÜNYANIN** en iyi ikinci golcüsü' ödülüne layık görülen Trabzonsporlu milli futbolcu Fatih Tekke (29), Almanya'nın Wiesbaden kentinde düzenlenen törenle ödülünü aldı. Ödülünü Wiesbaden Büyükşehir Belediye Başkanı'ndan alan Fatih, ödülü almaktan büyük gurur duyduğunu söyledi. »14'TE

ARTIK YALNIZ DEĞİL

Kardeşi Elvan'a 'tavşan' olacak

» **ANTREMANDA** kendisine eşlik edecek bayan ve erkek atlet sıkıntısı çeken dünya rekortmeni Elvan Abeylegesse'yi, bundan böyle 18 yaşındaki erkek kardeşi Derece Abeylegesse "Tavşan" olarak çalıştıracak. »14'TE

YAZILARIYLA

NAZIM ALPMAN	Atam çiklet çiğniyorlar	»2'DE
ADNAN BOSTANCIOĞLU	'Komünist olmak'	»3'TE
OĞUZHAN MUFTUOĞLU	Biz ona devrim diyorduk	»5'TE
SEZAI TEMELLİ	Duvara çarpan 'demokrasi'...	»6'DA
SEVKUTHAN N. KARAKAŞ	Hafız oldukları için...	»6'DA
AYLA YILMAZ	TÜPRAŞ halkındır	»7'DE
METE ÇUBUKÇU	İran'ın kartları	»9'DA
HAYRİ CEM	Beşiktaşlı olmakla gurur duyuyorum	»14'TE

ISSN 1305-8940

Radyoaktif kültür dünyayı sardı

26 Nisan 1986'daki Çernobil felâketinin yansımaları, Altı Aylık'ta açılan 'Bize Bir Şey Olmaz' ve İDO Karaköy İskelesi'nde Greenpeace işbirliğiyle düzenlenen Robert Knoth sergisiyle gündemde. Knoth'un sergisi 30 ülkede eşzamanlı düzenlenirken, Çernobil olayı STALKER adlı bir bilgisayar oyununa dönüştü

EVRİM ALTUĞ

Eski Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin, bugünkü Ukrayna'nın kalbi Kiev'in Çernobil bölgesindeki enerji santralinde 20 yıl önce patlak veren ve ancak radyoaktif bulutun Avrupa'ya doğru süzülmesiyle anlaşılabilen dev nükleer sızıntı, bugün tüm Dünyada kaygı ve ders verici bir emsale dönüştü.

Hal böyleyken, 20. yıldönümünü anımsadığımız bu çevre felâketi, kültür ve sanat alanında da daha duyarlı, hatta aktif çabaların ortaya çıkmasına vesile yaratıyor. Bu derleme, fotoğraftan bilgisayar oyunu ve güncel sanat sergisine kadar, 'radyoaktif' Çernobil'in mevcut 'kültüraktif' yansımalarını büyüteç altına almaya çalışıyor.

Bu etkinliklerin ilki, Elmas Deniz tarafından, 'Altı Aylık' adlı güncel sanat mekânında açılan 'Bize Bir Şey Olmaz' sergisi.

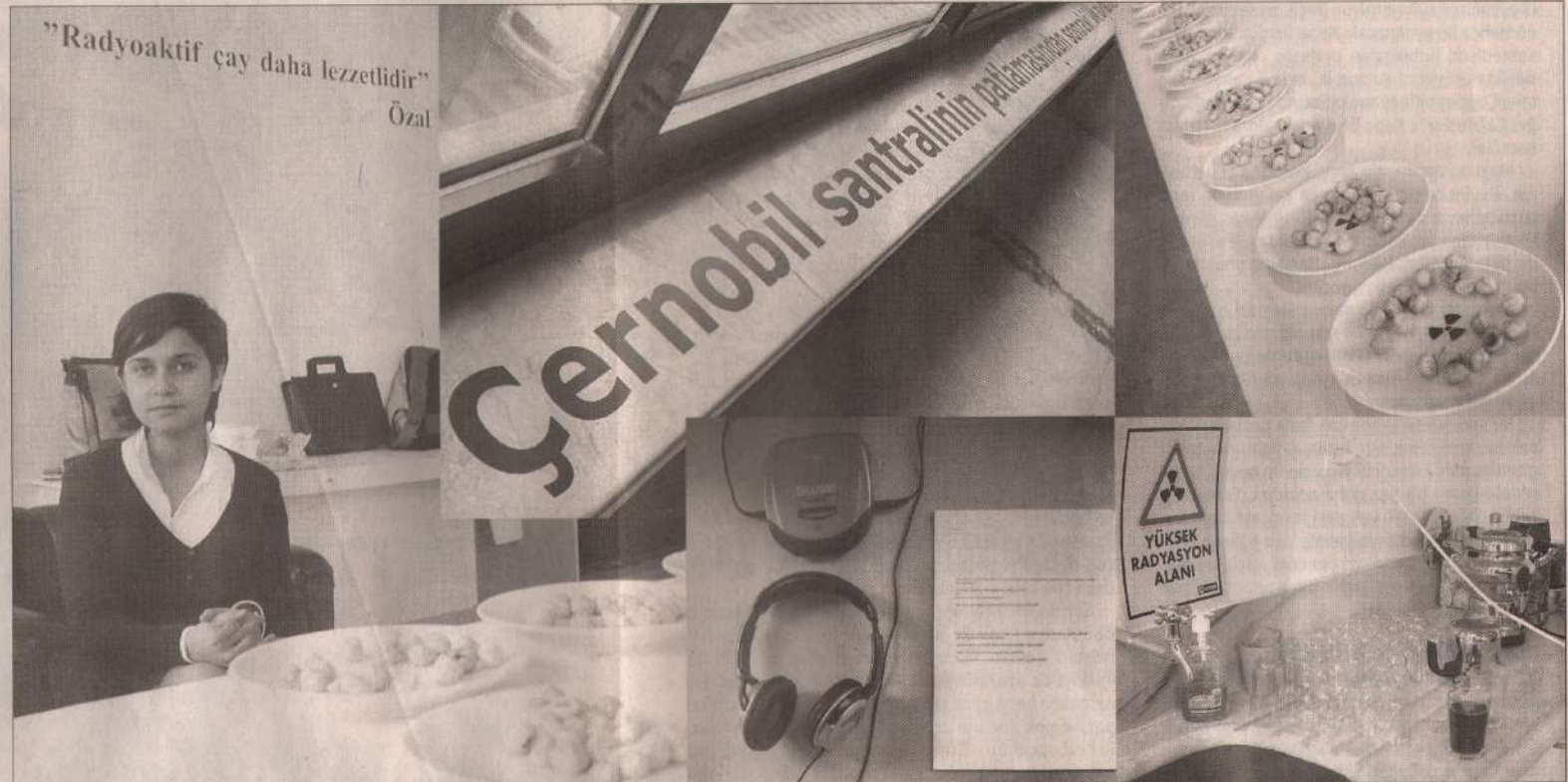
Altı Aylık, Karaköy'ün liman esnafı mahallesinde bir işhanının ikinci katında kurulmuş ve Sylvia Kouvalis, Kristina Kramer ve Öykü Özsoy tarafından yürütülen yeni bir güncel sanat mekânı.

7 Nisan'da açılan ve 29 Nisan'a kadar görülebilecek sergi, açık tartışma ve konuşma olanaklarının yanı sıra, İnternet 'blog / güncesi' olanağı ile de dikkat çekiyor. Proje, Çernobil kazasından hareketle toplumda her gün karşılaştığımız umursamazlık ve bu davranışın nükleer çekirdeğini oluşturan bilgisizlik, meraksızlık ve daha vahimi, 'bilinçli cehalet' üzerine odaklanıyor.

DUVAR RESİMLERİ, BELGESELLER, SESLER

Elmas Deniz'in sergisi, performans, enstelasyon, kaza sonrası resmi sansür ve propoganda kurallarını içeren metinler, farklı ülkelerden sanatçı, ya da sanatçı olmayan kişilerin ürettiği işlerden oluşan bir düzenleme ve mekana yayılan bir duvar resmi dizisini kapsamakta.

Bu yönüyle serginin 7 Nisan'da gerçekleştirilmiş olan performansında da, önemli düzenlenmiş bir masada yer alan tabaklarda izleyiciye sunulan fin-

'Ağanığı - naganığı' değil, bir zamanlar hepsi radyoaktif zehir tanecikleriydi

Elmas Deniz'in Altı Aylık'taki sergisi, Çernobil sorununu politik, kültürel ve tahısal yönleriyle kitlelere 'bulaştırmayı' deniyor.

teren işaretlerden yapılmış motifler ise, sevimlileştirilen bu sakıncalı ikramın ironisini taşıyor.

"Radyasyon var fikri" ile duygusal olarak sahte bir gerilimi de mekâna taşımaya amaçlayan bu performans, bir şölen masasının düzenli rahatlığının

hedefleniyor.

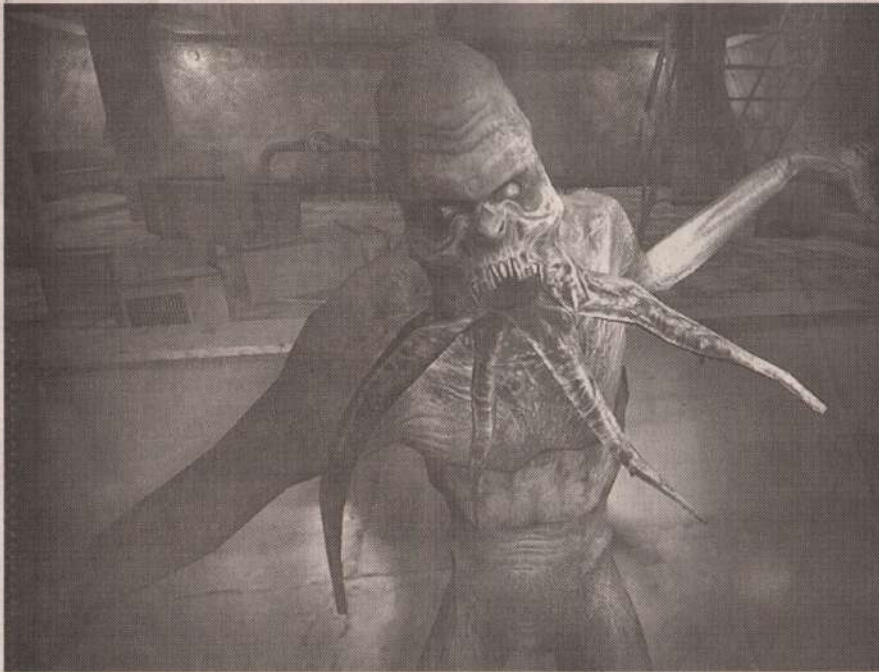
Yine, Altı Aylık'ın bir duvarından başlayarak mekanın zeminine doğru genişleyen Çernobil nükleer santrali çizimi, ortadaki sütunda, hastanelerde kanser tedavilerinde kullanılan büyük ölçekli

Dünya, Çernobil'e bu kez sorumluluk içinde 'seyirci kalmayı' tercih ediyor

duklar ve çay ıktırın, dikkat çekiyor. Sonrasında mekânda sunumun bir parçası olarak kalan masadaki tabaklar üzerinde, radyasyon tehlikesini gös-

Kiev'de yaratılan Stalker adlı oyun, yakın gelecekte geçiyor.

Bilim- kurgusal Çernobil oyunu Stalker'in test kullanımına santralin eski müdürü Igor Gramotkin de katılmıştı.

ten aldığı güvence önüne işi ne kadar ve çay ıktırın, dikkat çekiyor. Sonrasında mekânda sunumun bir parçası olarak kalan masadaki tabaklar üzerinde, radyasyon tehlikesini gös-

Öte yandan, mekâna yayılan metinler, 1986 Çernobil kazası sonrasında dönemin Türkiye Cumhuriyeti hükümetinin izlediği aykırı politika-ya dair belgeler sunuyor: Serginin bu yüzü, gerçeğin çarpıtılması, sansür, bilinçli olarak yanlış bilgilendirme ve dönemin yetkili bakanlarının konuşmalarından alınan bölümlerden oluşuyor.

Metinler aracılığıyla bir yandan izleyicilere 26 Nisan 1986'da gerçekleşen Çernobil kazası sonrasında Türkiye'de yaşananlar üzerine akıl almaz gerçekler aktarılırken, mekânda yaratılan yeme, içme ve sohbet ortamı ile de aslında umursamazlığın ve tepkisizliğin tuzağına düşürülmüş izleyici üzerinde, alınan bilgileri ne kadar umursadıkları ve nasıl harekete geçtiklerine dair bir tür farkındalık ve eleştiri duygusu yaratılması

HALKIN TEPKİSİ NE?

Sosyal boyutuyla da öne çıkan sergi, Altı Aylık çevresinde, özellikle de çay içilen mekânlarda yapılan araştırmasıyla, projeyi dışarıya taşımaya ve farklı insanlarla iletişime geçmeyi amaçlıyor.

Sergide dinlenebilen ses kayıtları, Çernobil nükleer santralının patlamasından sonra özellikle devletin aldığı kararlar ve bireylerin buna karşı verdikleri tepkiler üzerine sorular ve cevapları içerirken, Çernobil nükleer santralindeki patlama ve sonrasında gelişen etkileri üzerine derlenmiş dökümanların bulunduğu bir bölüm ve Çernobil'in artık turistik bir sit alanıymışçasına düzenlenen rehberli gezilerden radyasyon nedeniyle terkedilen kasabaya ait görüntülerden oluşan kısa dökümanlar da aynı bölümde izlenebiliyor.

Ayrıca konuyla ilgili çalışan gruplar, dernekler, web adresleri ve basılı dökümanlar da burada yer alıyor.

Elmas Deniz'in 'Bize Bir Şey Olmaz' sergisinde, Çernobil nükleer santraline düzenlenen turistik gezilerdeki "normalleştirme" hali ile örtüşen Çernobil / Stalker adlı bilgisayar oyunundan alınan imajlar ise, sahip oldukları garip soğuk atmosfere rağmen bir taraftan da kazanın keskin gerçekliği ve sonrasındaki trajedinin sanal dünyaya indirgenen oyun formatını kullanarak "normalleştirme" sürecinin bir parçası olarak işliyor.

Bu anlamda adını ünlü Rus sinema yönetmeni Andrei Tarkovski'nin klasikleşen bilim kurgu filmine borçlu interaktif bilgisayar oyunu, 21 Mart 2006'daki 'test kullanımı' sürecinde, Çernobil Atom Enerjisi Santrali'nin o zamanki Genel Koordinatörü Igor Gramotkin ve santralin teknik güvenlik yönetmeni Alexander Novikov tarafından da bizzat deneyimlenerek, onaylanmış durumda.

Sanatçı Elmas Deniz'e göre kısa süreli hafızaya sahip bir toplumdaki, radyasyonlu oldukları için ihraç edilemeyen fındıkların okullarda bedava dağıtılması, bunların nereden geldiği ve ne içerdikleri sorgulanmadan, tam anlamıyla yerleşik düzene duyulan koşulsuz teslimiyet duygusuyla sevinçle kabul edilen bu "hediye", uzun dönemde onarılmaz sonuçlara yol açarken, umursamaz tutum farklı düzlemlerde etkisini halen gösteriyor.

İşlenen suçun kişinin bizzat kendisine zarar verse bile kişinin hiçbir eylemde bulunmaması ve suçu işleyenlerin hiçbir ceza almamış olması defalarca tekrarlanan bir durum olarak ortaya çıkıyor.

Bize Bir Şey Olmaz sergisi, bu tutum ve yarattığı sonuçları çeşitli buluşmalarla tartışmaya açmayı ve sergi sonrasında hazırlanacak gazetesi ile de bu sorgulama sürecini devam ettirecek, toplumsal içerikli bir başlangıç oluşturmayı amaçlıyor.

Bilgi ve ziyaret için:

www.altiyaylik.blogspot.com

E- Posta: altiyaylik@googlemail.com

STALKER'in internet adresi : www.stalker-game.com

Greenpeace'in küresel fotoğraf sergisi Türkiye ve Avusturya'da Greenpeace, Robert Knoth'un fotoğraflarını Türkiye ve Viyana'da da izlenime sundu.

ÇERNOBİL faciası Ukrayna ve Avusturya'daki iki sergiyle de anılıyor. Ukrayna'nın başkenti Kiev'deki Çernobil Müzesi, geçen günlerde Ukraynalı polis memurlarınca (ortadaki küçük resim) ziyaret edilirken, müzede bölgede yaşayanları kurtarabilmek için hayatlarını tehlikeye atmış 5 bin kur-

Öte yandan, Çernobil trajedisini, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı İstanbul Deniz Otobüsleri A.Ş.'nin (İDO) sallantılı, yüzer Karaköy Vapur İskelesi'nde Greenpeace Türkiye işbirliği ile açtığı Robert Knoth fotoğraf sergisiyle de yeni bir boyut kazanıyor.

29 Nisan'a kadar Sinop Liman'da da görülebilecek sergi, facianın 20.yılında nükleer dönemin insan trajedilerini gözler önüne sermek amacıyla gerçekleştiriliyor. Sergide geçtiğimiz yıl Dünya Basın Ödülleri'nde ödül kazanmış

bir fotoğraf da bulunuyor. 18 Nisan'da Avrupa Parlamentosu'nda açılan ve 30 ülkede eşzamanlı olarak düzenlenen serginin, gösterildiği şehirler arasında Londra, Roma, New York, Berlin, Amsterdam ve Melbourne de bulunuyor.

Seksen fotoğraftan oluşan sergi; Ukrayna (Çernobil), Kazakistan (Semipalatinsk) ve Rusya'da (Mayak ve Tomsk) yaşanan kazaları, nükleer felaketin nesilden nesile geçen izlerini, bugün bu bölgelerde yaşa-

yanların gözünden anlatıyor. İstanbul ve Sinop'taki Greenpeace fotoğraf sergisi, Avusturya'nın başkenti Viyana'da da izlenmeye başladı. Bu küresel sergi; sağlık, radyasyondan etkilenmiş milyonlarca insanın ihtiyaçları, kazaların etkilediği ekonomik ve sosyal etkilerin üzerine dikkat çekmeyi hedefliyor.

Bilgi için internet: www.ido.com.tr
www.greenpeace.org/turkey

